

MEMÒRIA 2024

ESBALUARD
MUSEU D'ART
CONTEMPORANI
DE PALMA

1.	INTRODUCCIÓ.....	5
2.	ÀREA D'ADMINISTRACIÓ	8
3.	ÀREA DE COMUNICACIÓ	10
4.	ÀREA ARTÍSTICA	12
4.1.	La Col·lecció	16
4.2.	Exposicions	16
4.3.	Publicacions	16
5.	ÀREA D'EDUCACIÓ I PROGRAMES PÚBLICS	17
5.1.	Ens han visitat al llarg de l'any	18
5.2.	Activitats d'educació	18
5.3.	Activitats formatives i de recerca	19
5.4.	Accions d'accessibilitat i inserció	20
5.5.	Activitats online / Fora del Museu	20
5.6.	Activitats - Programes Públics	21
6.	ÀREA DE RELACIONS EXTERNES I MÀRQUETING	23
	ANNEXOS	26
I.	Obres incorporades al fons de la Col·lecció, 2024	27
II.	Préstecs d'obres de la Col·lecció a altres institucions, 2024	28

1.

INTRODUCCIÓ

El recent reconeixement en l'àmbit nacional que la Fundació Contemporània, des de l'Observatori de la Cultura, ha atorgat a Es Baluard Museu com a principal referent institucional de la cultura balear és fruit d'un intens treball que acredita l'esforç realitzat per ser més que un museu, en expandir la seva missió a una triple condició: la de museu, la de centre d'exposicions i la de principal centre de cultura contemporània balear. Això ha estat possible gràcies a l'associació del projecte d'Es Baluard Museu amb molts altres que contribueixen significativament al repte de convertir les Illes Balears en un exemple cultural, Mallorca en l'epicentre creatiu d'un turisme sostenible i Palma, en particular, com a capital cultural.

Aquest reconeixement, atorgat el gener de 2025 com a balanç del que s'ha fet el 2024, és abans que res un repte i una responsabilitat, ja que Es Baluard Museu no només lidera el rànquing a les Illes Balears –votat exclusivament per persones de l'arxipèlag–, sinó que és l'única institució balear que aconsegueix entrar a la llista del rànquing nacional, en aquest cas elaborada a partir dels vots de persones de fora de l'arxipèlag. Tot això li atorga cada cop més responsabilitat com a far principal de la cultura balear i posa en valor: la tasca de l'equip d'Es Baluard Museu, que en custodia tant el continent com el contingut; el suport simbòlic que es presta des de les diverses institucions que emparen Es Baluard Museu; i, sobretot, el fet que Es Baluard Museu està aconseguint connectar amb el context cultural i la societat en general.

Al mes de novembre de 2024, la direcció d'Es Baluard Museu va presentar el pla estratègic per al 2035, aprovat pel Patronat. Aquest pla suposa l'inici d'una nova etapa que es va presentar públicament al gener de 2025 amb 4 exposicions i la sala de la col·lecció permanent, una nova col·lecció editorial d'Es Baluard Museu, la incorporació d'un llegat important –la Colección de Pintura Internacional de la Fundación Barrié–, la incorporació d'Es Baluard Pòdcast com un nou element de comunicació del museu, la presentació d'un projecte ambiciós per realitzar fora dels murs d'Es Baluard com la Biennial B, l'obertura del restaurant i l'anunci d'una programació important amb grans noms d'artistes internacionals combinats amb el talent local, en una aposta decidida pel talent local d'artistes i de comissàries balears que ocuparan el denominat Espai D.

L'any 2024 ha estat un any d'activitat intensa durant el qual s'ha executat el Pla d'Actuació previst inicialment i s'ha duit a terme una extensa programació expositiva, educativa i de programes públics, que ha tengut un suport important per part de les institucions, entitats,

Exposició de l'artista Carlos Garaicoa

visitants, col·lectius, centres educatius i, en general, del conjunt de la societat. En aquest sentit, cal destacar el treball i la implicació de l'equip del Museu, al qual s'han incorporat nous professionals, com és el cas del director del Museu, David Barro, i la nova responsable d'exposicions, Jackie Herbst. Tot aquest treball ha estat possible també gràcies a l'esforç de moltes persones, professionals del sector, artistes, col·leccionistes, patrocinadors/es, amics i amigues del Museu...

L'any 2024 ha estat un any de celebració en commemorar els seus 20 anys d'existència, però també ha estat un any de transició marcat per l'entrada d'una nova direcció després de la celebració d'un concurs públic. La nova direcció ha donat continuïtat a la programació establerta i a les millores de diferents espais del museu, alhora que ha dialogat amb l'equip per preparar el pla estratègic esmentat, capaç de garantir el bon funcionament i el futur del museu de manera consensuada.

Per això, la nova direcció de la Fundació Es Baluard Museu d'Art Contemporani de Palma ha presentat el *Pla Estratègic 2025-2035* als seus promotors –el Govern de les Illes Balears, el Consell de Mallorca,

l'Ajuntament de Palma i la Fundació d'Art Serra–, un informe que inclou uns objectius fonamentals, així com una sèrie d'accions específiques per garantir els resultats desitjats. Aquest pla estratègic, elaborat en diàleg permanent amb totes les àrees de treball del Museu, atén algunes demandes històriques de visitants i promotors, alhora que ajuda a definir la naturalesa de la institució i el seu context operatiu, n'amplia els horitzons, reconeix oportunitats i prioritats, anticipa possibles problemes i, en definitiva, defineix un full de ruta a curt, a mitjà i a llarg termini.

Entre els seus objectius estratègics cal destacar els següents:

- Consolidar Es Baluard Museu com a referència indiscutible de l'art contemporani nacional i internacional i com a pilar institucional fonamental de la cultura balear
- Reforçar i refermar la singularitat o el caràcter diferencial d'Es Baluard Museu –l'entorn patrimonial, l'edifici, la col·lecció, la programació expositiva i les activitats– per tal de potenciar-lo com a cita imprescindible a partir del seu prestigi cultural, una programació rigorosa i diversa, i una comunicació inclusiva, accessible i transversal, acompanyada d'una estratègia de posicionament sòlida.
- Potenciar i tenir cura de la triple condició de museu, centre d'art i centre de cultura contemporània balear.
- Custodiar la Col·lecció, que ha de ser la clau generadora de teoria de rellevància i la via principal de coneixement, investigació i comunicació.
- Construir una programació expositiva de qualitat capaç d'atreure un públic divers a partir d'exhibicions d'artistes de projecció internacional i nacional.
- Incentivar i fomentar la construcció de xarxes amb altres institucions de caràcter local, autonòmic, nacional i internacional i enfortir el contacte amb el teixit de galeries, associacions, universitats, festivals i esdeveniments culturals en general per reforçar la imatge d'infraestructura clau a l'arxipèlag balear i refermar el seu compromís amb la societat en general.
- Funcionar com a estructura de suport d'artistes i professionals de la curadoria i la gestió cultural de les Illes Balears per a la projecció nacional i internacional.
- Promoure la reflexió crítica a partir de l'encreuament de disciplines i llenguatges diversos que configurin la producció cultural contemporània en les activitats i els programes públics per treballar en la construcció d'un model empàtic capaç d'activar, mobilitzar i fidelitzar el públic local i el seu sentit de pertinença, atreure el visitant i el públic nacional i estranger, al mateix temps que es fomenta la investigació, el pensament i la responsabilitat social.
- Impulsar l'abast i l'impacte del treball educatiu i de formació amb més èmfasi i seguiment pel que fa a la comunicació cap a l'exterior.
- Assolir un equilibri entre la gestió humana i econòmica i la gestió de continguts, amplificant la captació de recursos i suports a través del mesurament de l'impacte del Museu, aconseguint acords institucionals i motivant tots els departaments del Museu valorant-ne la rellevància i la projecció pública.
- Fomentar la capacitat transformadora de l'art i liderar la consciència cultural treballant en línia amb els objectius de desenvolupament sostenible dins i fora de les seves parets.
- Consolidar la imatge de marca en convertir-se en referència en l'àmbit editorial pel rigor de les seves col·leccions, pel disseny coordinat d'aquestes publicacions i de la gràfica expositiva, pel compromís ferm amb la comunicació digital amb la creació d'eines noves i per la projecció i distribució d'aquests continguts.
- Treballar la gestió del posicionament del Museu i activar dispositius que permetin aconseguir més impacte a través d'una estratègia de comunicació amb capacitat d'incidència sobre totes les accions realitzades, per diversificar el contacte amb el públic i fidelitzar les persones que no poden visitar el Museu físicament, però que poden ser fidels als seus continguts des de qualsevol part del món.

Paral·lelament a aquesta missió d'Es Baluard Museu i a aquest treball intern de conceptualització del seu present i del seu futur es varen desenvolupar un total d'onze projectes expositius al llarg de l'any: l'artista cubà Carlos Garaicoa –exposició coproduïda amb el Centro de Arte Moderno de Las Palmas de Gran Canaria–, l'artista argentí Gonzalo Elvira, l'alemanya Katja Meirowsky, l'artista basca establerta a Mallorca Ana Laura Aláez, artistes balears com Ian Waelder, Bel Fullana o Lluís Vecina Rufiandis, així com exposicions col·lectives com ara «SIDA. Una història silenciada en el context balear», «Normopaties. Obres de la Col·lecció Es Baluard Museu» o «En diàleg: Museu i Col·lecció». També es varen dur a terme el 2024 les exposicions dedicades a Carles Congost i Jeremy Deller o Dora García, inaugurades ja el 2023.

En paral·lel a aquesta programació s'ha ofert un ampli ventall de propostes educatives i culturals adreçades a totes les edats i perfils, per tal d'incloure tota la ciutadania en la programació del Museu, així com una àmplia oferta concebuda específicament per als centres educatius i també per als col·lectius més vulnerables.

S'han continuat enfortint les relacions amb els visitants ja fidelitzats i amb els públics potencials per seguir donant a conèixer el Museu i les seves línies estratègiques de feina, a través de nombrosos mitjans tant de l'àmbit local com nacional i internacional, però sobretot adaptant-nos a les noves eines de comunicació digital.

D'altra banda, s'ha reforçat i potenciat la condició de principal centre de cultura contemporània balear amb una intensa activitat programàtica i la complicitat i la col·laboració amb festivals com: Atlàntida, Cranc Festival, Palma Dansa, FIRA B!, Fundació Mallorca Literària, Evolution Mallorca Film Festival, etc., així com l'àrea de comunicació amb l'obertura de nous canals de difusió, com Es Baluard Pòdcast i la renovació de la pàgina web, d'acord amb la nova imatge corporativa del Museu, que es presentarà durant el primer trimestre de 2025.

Es Baluard Museu. Opis exposicions i activitats

2.

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

L'Àrea d'Administració exerceix al llarg de l'any un estricte control de l'execució del pressupost disponible, tant des del punt de vista de les despeses previstes en el pla d'actuació aprovat pel Patronat de la Fundació, com de les inversions necessàries per mantenir el complex cultural d'Es Baluard Museu en bon estat de conservació, optimitzant sempre els recursos disponibles.

Per a l'any 2024 es va contar amb les següents aportacions econòmiques per part de les institucions públiques que formen part del Patronat de la Fundació:

- Govern de les Illes Balears: 870.000€.
- Consell de Mallorca: 750.000€.
- Ajuntament de Palma: 625.000€.
- Ministeri de Cultura: 50.000€.

De la mateixa forma, any rere any, es treballa intensament per tal d'incrementar els recursos propis obtinguts. En aquest exercici 2024 s'han millorat les xifres previstes inicialment en una clara tendència cap a l'increment de l'auto-finançament del Museu. Un cop aprovats els comptes anuals pel Patronat de la Fundació, es publicaran les dades definitives.

Es Baluard Museu

En relació al personal de la Fundació Es Baluard, s'ha comptat amb una plantilla mitjana al llarg de l'any de 21 treballadors/es, distribuïts en les següents àrees (veure taula annexa).

S'ha renovat el Conveni Col·lectiu dels treballadors/es de la Fundació Es Baluard per un període de quatre anys, des de l'1 de gener de 2024 fins el 31 de desembre de 2027.

Les empreses externes contractades al llarg de l'any han estat:

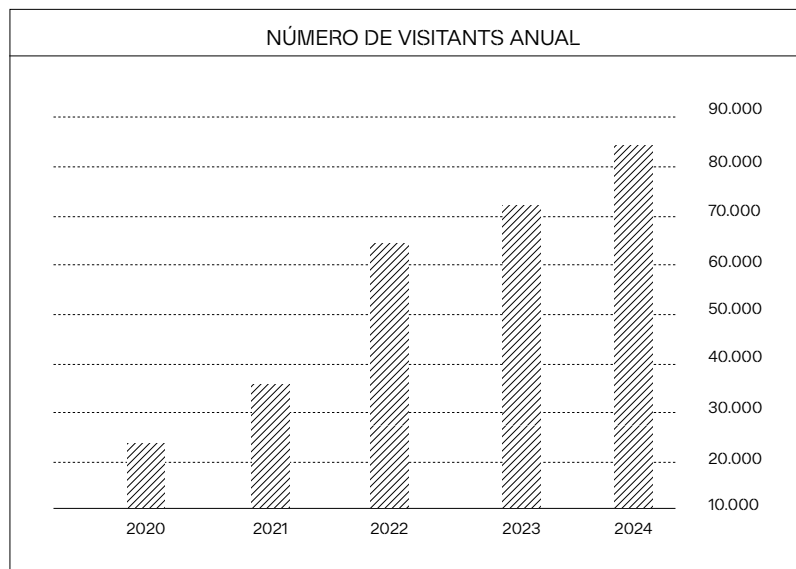
- Servei de vigilància de seguretat: *Trablisa, Transportes Blindados SA*
- Servei d'auxiliars de sala: *Atese, Atención y Servicios SL*
- Servei de neteja: *Top Clean Balears SL*
- Assessoria Laboral: *Marimón Asociados Jurídico Laboral SL*
- Assessoria Jurídica y Fiscal: *Denver Abogados y Asesores Tributarios SL*

MITJANA DE TREBALLADORS/ES AL LLARG DEL 2024			
	Mitjana	Homes	Dones
Direcció	1	1	
Secretària Direcció	1		1
Administració	3	2	1
Artística	4		4
Educació / Form. / Prog. Públics	3		3
Comunicació	1		1
Relacions Externes	1		1
Manteniment	3	3	
Llibreria	2	1	1
Taquilles / At. Visitant	2	1	1
	21	8	13

Des de l'àrea d'Administració, mensualment, es realitzen estadístiques en relació a l'afluència de visitants, tant al propi Museu com a tot el complex cultural. Es Baluard Museu ha rebut 84.158 visitants al llarg de l'any 2024, el que suposa un increment superior al 18% en relació a l'any 2023. Una fita important de l'any i que és important destacar ha estat la celebració del 20è aniversari del Museu el 30 de gener de 2024. Aquest aniversari s'ha celebrat al llarg de tot l'any, amb una intensa programació expositiva, educativa i de programes públics, però ha tingut el seu punt àlgid la setmana del 30 de gener de 2024 al 4 de febrer de 2024 amb un seguit d'esdeveniments i jornades de portes obertes, que han suposat un important reconeixement i recolzament per part del conjunt de la societat i s'ha reflectit favorablement en aquestes xifres de visitants.

A nivell d'infraestructures s'ha seguit avançant en la millora dels diferents espais del Museu, amb la substitució del paviment exterior de les terrasses de fusta del Passeig de ronda i la reparació de les filtracions. També s'ha millorat el paviment i la il·luminació de l'aljub del Museu.

Les dades econòmiques es presenten amb els comptes anuals auditats que inclouen balanç, compte de resultats i memòria econòmica i que, com cada any, un cop aprovats pel Patronat de la Fundació, es publicaran al web del Museu, juntament amb l'informe d'auditoria.

E3
#IMAGINAELFUTUR

E320

2004-2024

**ESBALUARD
MUSEU
20 ANYS**

GOVERN ILLES BALEARS
Consell de Mallorca
Ajuntament de Palma
INIA
Fundació d'Art Sana

Campanya del 20è aniversari

3.

ÀREA DE COMUNICACIÓ

L'any 2024 ha estat marcat per una fita: el 20è aniversari del Museu, que en l'àmbit comunicatiu, suposà la creació i posada en marxa d'una campanya específica per a fer difusió de les activitats programades així com de l'exposició "En diàleg: Museu i Col·lecció". La realització, no només d'una ambiciosa exposició de Col·lecció, sinó també d'una programació d'activitats al llarg d'una setmana oberta a tots els públics, significà a més d'un augment de visitants al Museu, un increment en el tràfic web i en interaccions a les xarxes socials del Museu.

L'àrea de comunicació ha continuat desenvolupant la seva tasca en tres línies: la programació artística, les activitats regulars del museu vinculades a les àrees d'Educació i Programes Públics així com la mateixa activitat derivada del Museu com a institució.

Així mateix, la incorporació de la nova direcció també va representar un augment considerable de l'atenció per part dels mitjans, sobretot locals i nacionals.

En aquest sentit, continuam enfortint les relacions amb mitjans, tant nacionals com internacionals, i construint noves aliances, principalment lligades a projectes expositius concrets. Cal destacar l'augment de la presència a mitjans nacionals de referència de manera orgànica com El País, El Mundo, el diari.es i a revistes especialitzades com El Cultural i ABC Cultural.

La web d'Es Baluard Museu ha de ser una plataforma d'informació i una primera porta al Museu, però també ha de servir per crear comunitat i per traslladar l'experiència de la visita a persones que no poden visitar el Museu, d'altres continents, etc. Per això, el 2024 s'inicià la renovació de la pàgina web juntament amb l'estudi de disseny Domo-A. La nova web, que es preveu que sigui pública dins els primers mesos de 2025, renovarà el disseny, l'accessibilitat i millorarà l'experiència d'usuari. Quant a xifres, durant el 2024 la web d'Es Baluard Museu registrà 116.000 usuaris actius, dels quals, 114.000 foren usuaris nous.

Les xarxes socials són una de les principals eines per fer difusió i promoció dels esdeveniments i activitats del Museu, un dels principals canals d'interacció amb la comunitat, així com un mitjà per crear marca i opinió. En aquest sentit, s'ha continuat treballant i creant comunitat a les xarxes socials que el museu té actives com són Instagram, Twitter, Facebook, YouTube i LinkedIn, essent Instagram i LinkedIn les que han tengut l'augment més pronunciat de seguidors respecte a l'any anterior.

Les eines de comunicació digital com les associades a l'e-mail màrqueting són un altre dels mitjans de difusió i de connexió amb les audiències del museu que s'han continuat utilitzant i enfortint, mitjançant l'enviament

de newsletters periòdics amb la informació relativa a les exposicions i activitats del Museu, l'enviament de notes i convocatòries de premsa així com el d'invitacions digitals (e-vite).

D'aquesta manera, el departament de comunicació durant el 2024 consolidà les bases per a una evolució en la comunicació digital, fruits de les quals es veuran durant el 2025 i es materialitzen principalment en dues seccions: la nova web i Es Baluard Podcast.

MITJANS DE COMUNICACIÓ
Resum de premsa
Impactes a mitjans en paper: 184
Impactes a mitjans digitals: 542
Impactes a TV: 28
Impactes a ràdio: 37
Total impactes: 624

Resum publicitat
Insercions publicitàries a mitjans en paper: 27
Insercions publicitàries a mitjans digitals + TV + ràdio: 21
Total insercions publicitàries: 48

Roda de premsa de l'exposició «Som palau / Som estable» d'Ana Laura Aláez

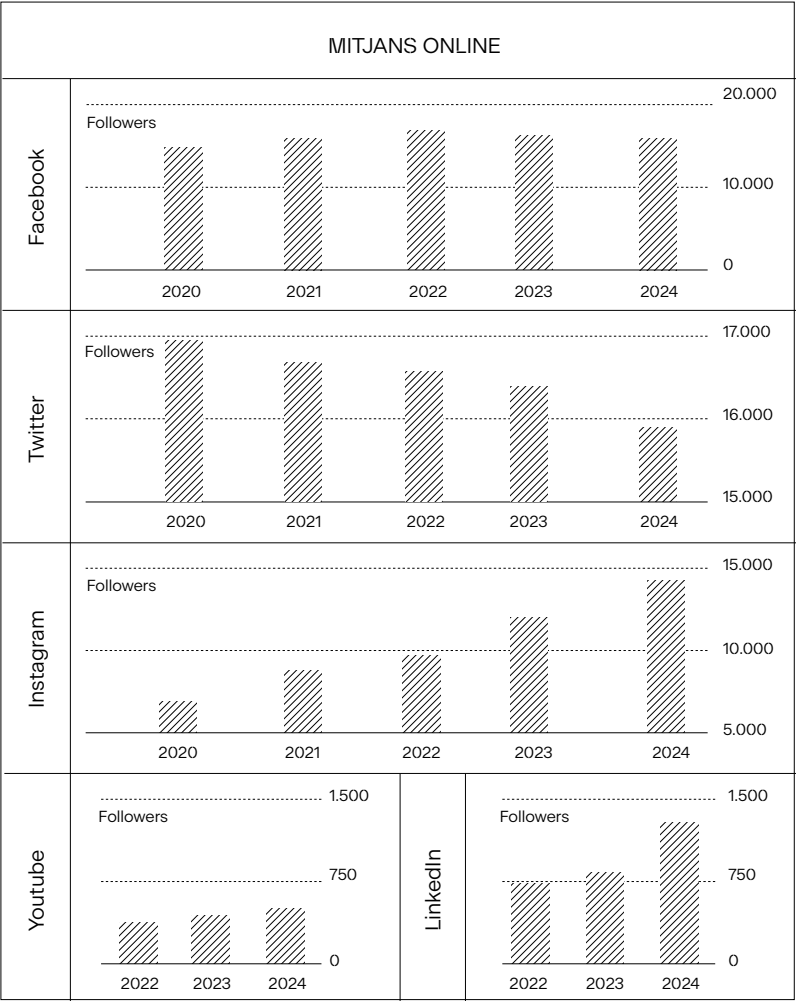
Roda de premsa de l'exposició «SIDA. Una història silenciada en el context balear»

Roda de premsa de les exposicions de Carlos Garaicoa i SIDA

Roda de premsa de l'exposició «En diàleg: Museu i Col·lecció»

4.

ÀREA ARTÍSTICA

L'Àrea Artística té com a principals objectius la conservació, investigació, documentació i difusió de la Col·lecció, l'estudi de nous ingressos d'obres que permetin el seu creixement sempre d'acord amb la seva missió, així com l'organització d'una programació plural d'exposicions i publicacions que possibiliti la difusió del coneixement de l'art modern i contemporani en la societat.

La Col·lecció, amb motiu de la celebració del 20è aniversari d'Es Baluard Museu, va estar present a la programació expositiva de tot el 2024, fent-la visible i accessible al llarg de tot l'any gràcies a dos projectes curatorials duts a terme pel mateix equip d'Es Baluard Museu i per un comissari extern. «En diàleg: Museu i Col·lecció», comissariada per Eva Cifre -Cap d'Educació- i Soad Houman -Cap de Registre i Col·lecció-, va respondre a la revisió del concepte de museu que es va donar a nivell mundial en un moment en què la institució necessitava actualitzar-se i adaptar-se a les noves necessitats del segle XXI, tal i com l'ICOM va ratificar el 22 d'agost de 2022, amb la inclusió de nous termes com sostenibilitat, inclusivitat, diversitat, comunitat i diàleg. La selecció d'obres va reforçar el valor artístic i documental del fons propi així com la seva difusió, plantejant un recorregut per 150 peces i documents que dataven des de finals del segle XIX fins a l'actualitat. Un projecte específic dedicat al continent, l'edifici, va ser encarregat a l'artista.

«En diàleg: Museu i Col·lecció»

Una segona mostra dedicada al fons va tenir lloc al segon semestre, «Normopaties. Obres de la col·lecció d'Es Baluard», comissariada per l'historiador i Carles Guerra. C. Guerra va plantejar una lectura de la Col·lecció des de l'àmbit antropològic, a través de la figura de l'especialista en antropologia social Jack Goody, centrat en l'estudi de l'escriptura com a forma de poder. Guerra trasllada la seva visió al camp de les arts visuals, i a partir de la Col·lecció, va donar llum sobre les distintes formes de poder que es varen desenvolupar des de l'art en el període comprès des de la postguerra europea fins a l'actualitat.

La manca d'espai necessari per a l'emmagatzematge de la Col·lecció principalment, així com també per als embalatges, les publicacions, el material de difusió, els arxius, i el material expositiu, segueix pendent de ser resolt. Juntament amb les Àrees de Manteniment i d'Administració es va continuar treballant per la sostenibilitat a través de la substitució de la il·luminació halògena per LED.

Es Baluard Museu ha continuat amb l'estudi i enriquiment del seu fons el qual, per al 2024, s'ha vist incrementat amb la donació d'una obra de l'artista Daniel García Andújar, ampliant la seva representació a la Col·lecció amb una obra vinculada amb Mallorca; la resta d'obres indicades en règim de compra dels artistes Elisa Braem, José Fiol, Lola Lasurt, Tomás Pizá, Ignacio Uriarte i Inês Zenha, s'incorporaran el 2025.

La difusió del fons propi s'ha desenvolupat a nivell nacional i internacional, a través de 10 préstecs d'obres per a sis exposicions individuals i una col·lectiva organitzades per les següents institucions i museus: les dues mostres dedicades a l'artista mallorquí Bernardí Roig a la seu de la *Colección Roberto Polo. Centro de Arte Moderno y Contemporáneo de Castilla-La Mancha*, i al Casal Sollerí (Palma); la retrospectiva itinerant dedicada a la figura d'Antoni Tàpies al *Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía* (Madrid) i després al Museu Tàpies (Barcelona); el pintor mallorquí Juli Ramis va estar representat a la mostra col·lectiva organitzada al *Museo Carmen Thyssen Málaga* dedicada al gènere del nu a Europa entre finals del segle XIX i el segle XX; les connexions de dos destacats creadors amb l'illa de Mallorca, Joaquín Sorolla i Wolf Vostell, tanquen aquest apartat amb les exposicions realitzades pel Museu de Mallorca i el Casal Sollerí respectivament.

La programació expositiva d'Es Baluard Museu per al 2024 s'ha estructurat a partir de la investigació en dos eixos marcats: d'una banda, la historiografia historicoartística dins el context balear; i, de l'altra, la difusió de la singularitat de la seva Col·lecció a partir de noves lectures comissariades. El programa ha inclòs un total de 9 projectes, 8 dels quals

«Normopaties. Obres de la Col·lecció Es Baluard Museu»

han estat produccions pròpies. La cancel·lació del projecte de Kim Sooja ha permès incorporar al programa el projecte coproduït amb el *Centro Atlántico de Arte Moderno* (CAAM) de l'artista Carlos Garaicoa.

En el marc del 20è aniversari del Museu, la Col·lecció Es Baluard ha estat objecte de dues lectures en profunditat, consolidant-se i significat-se com una eina principal de coneixement, recerca, producció de teoria i comunicació. Coincidint amb aquesta celebració, el gener s'ha inaugurat l'exposició «En diàleg: Museu i Col·lecció» comissariada per Eva Cifre –cap de l'Àrea d'Educació– i Soad Houman –cap de Registre i Col·lecció–. Aquesta mostra presenta un recorregut cronològic per la Col·lecció d'Es Baluard Museu, articulant una sèrie de diàlegs a diferents nivells mentre analitza els trets que defineixen la institució museística, com la investigació, la col·lecció, la interpretació, la diversitat, la comunitat i l'educació. L'exposició, ubicada als Espais A i C de la seu del museu, es complementa amb una intervenció mural de l'artista Tonina Matamalas al passadís central de l'edifici, que ofereix una relatoria visual sobre el context històric de la localització del propi Museu, la murada renaixentista i la seva evolució.

La segona mostra dedicada a la Col·lecció s'ha inaugurat el mes de juny. «Normopaties. Obres de la Col·lecció Es Baluard Museu», comissariada per Carles Guerra, presenta una selecció d'obres del fons del museu datades entre la postguerra europea i les dues primeres dècades del segle XXI. A partir de l'analogia entre història, escriptura i alfabet, la mostra examina la relació entre l'escriptura com a eina de poder i el seu afany de normativització. La normopatia hi apareix com una patologia pròpia de les societats modernes, detectable en els objectes de l'art i actuant com a mecanisme d'oblit i

«Ana Laura Aláez. Som Palau / Som Estable»

invisibilització sistemàtic del que queda al marge del programa de progrés. Segons el comissari, com més modern és l'art, més normopàtic esdevé. En aquest sentit crític, l'exposició proposa una descolonització de les creences establertes a partir de la selecció d'obres exposades.

La investigació del context històric-artístic balear al seu vessant més contemporani s'ha reflectit en les exposicions individuals de les artistes Bel Fullana i Ana Laura Aláez. El projecte «Tractor Buddy» de Bel Fullana s'ha inaugurat al març a l'Espai D i ha suposat la primera exposició institucional de l'artista mallorquina. Comissariada per Núria Gómez Gabriel, la mostra trasllada les figures femenines característiques de l'univers de Fullana a una tercera dimensió, transformant l'espai en un escenari fictici de tons verds fluorescents, on predomina una figura escultòrica d'escala real. L'escultura d'estètica *cuki-terrorista*, suposa una revisió contemporània de la figuració, lligada als estils de vida de la perifèria urbana. L'obra de Bel Fullana tracta qüestions com la identitat, l'apropiació de la imatge, els estereotips i les influències i derives de la cultura digital, amb una mirada crítica i irònica.

L'abril es presenta «Som Palau / Som Estable» d'Ana Laura Aláez, a l'Espai B. Comissariada per Frederic Montornès, aquesta exposició explora el diàleg entre l'espai expositiu i el buit a través de l'obra escultòrica d'ordre reticular -estructures sense principi ni final, susceptibles de multiplicar-se per l'espai indefinidament-. Les obres incloses en la mostra posen en relleu la influència que exerceix en l'obra de l'artista les artesanies tradicionals de les illes de Mallorca i Eivissa. L'espai, com a material, ha estat el punt de partida de la producció; la investigació dels

«Bel Fullana. Tractor Buddy»

«Gonzalo Elvira. Sèrie eivissenca»

«Katja Meirowsky. L'acció roja i la membrana»

diferents modes de treballar aquest material en col·laboració amb artesans locals d'Eivissa i Mallorca, han donat lloc a la producció de tres peces escultòriques de gran format. L'exposició de caràcter experimental, estableix alhora altres diàlegs paral·lels entre matèria i buit, i entre materials antagònics com l'espart i el ferro.

Així mateix, les Illes Balears s'han vist reflectides en la programació expositiva des de diverses perspectives d'investigació. En concret, l'illa d'Eivissa ha estat l'escenari de dues de les mostres estivals presentades al museu.

D'una banda, al maig es presenta l'exposició «Katja Meirowsky. L'acció roja i la membrana», comissariada per Bartomeu Mari i Imma Prieto. Aquesta mostra recupera la figura de l'artista alemanya Katja Meirowsky, vinculada al Grup Eivissa 59, alhora que ofereix una mirada crítica a l'obra i vida d'aquesta artista excepcional però escassament estudiada i coneguda. L'exposició presenta una selecció de pintures, dibuixos i collages realitzats entre les dècades de 1940 i 2000, que reflecteixen una vida marcada per la tragèdia de l'Holocaust, la guerra i la seva superació. Des de la seva formació a Berlín fins a la seva vida a Eivissa, en un entorn rural i no industrialitzat, lluny de la metròpolis, Meirowsky va cercar camins per a sortir de la modernitat sense caure en nostàlgies o llenguatges del passat. La seva obra, anacrònica i fora del seu temps, defuig els estils predominants i busca nous horitzons. La mostra s'ha completat amb una extensa selecció de material documental procedent dels arxius personals de l'artista, que evidencia el seu interès per la literatura, la il·lustració, el cabaret i el teatre.

D'altra banda, al juny s'inaugura l'exposició «Sèrie eivissenca» de l'artista Gonzalo Elvira a l'Espai D. Aquest projecte investiga l'estada del filòsof alemany Walter Benjamin a Eivissa els anys 1932 i 1933 i està comissariat per Juan de Nieves. Mitjançant la seva pràctica basada en el dibuix, Elvira reinterpreta alguns capítols de l'estada de Benjamin a Eivissa. A partir de fonts com l'assaig històric *Experiencia y pobreza. Walter Benjamin en Ibiza* de l'escriptor balear Vicente Valero, els escrits del mateix Benjamin o les recerques de l'artista sobre el context sociocultural d'Eivissa d'aquells anys constitueixen la guia principal que Elvira va fer servir per generar aquest relat d'imatges dibuixades: escenes tant reals com fictícies, retrats de Benjamin, portades de llibres, altres retrats de personatges relacionats amb la biografia de l'autor i diversos personatges històrics del moment, a més d'altres imatges més relacionades amb dissenys i estructures gràfiques concebudes per Elvira. L'exposició també inclou una vídeo-animació que recrea una trobada fictícia entre Walter Benjamin i el dictador Francisco Franco a l'illa.

Des de mitjans anys noranta, Elvira ha desenvolupat un corpus particular de treball basat en la revisió i la reescriptura de la història política

«SIDA. Una història silenciada en el context balear»

i cultural del segle XX, emprant el dibuix com a eina configuradora de la imatge. Segons el comissari, aquesta mostra genera un relat que oscil·la entre una dimensió privada i una sèrie de fets clau en la història contemporània. Aquesta fusió entre allò subjectiu i allò històric busca estimular una reflexió crítica sobre el present.

Les Illes Balears també han estat l'escenari del projecte de recerca proposat pel comissari independent i crític d'art Jesús Alcaide. Coincidint amb la Nit de l'Art, el setembre es presenta «SIDA. Una història silenciada en el context balear», una investigació centrada en la Sida i els seus testimonis, tant des de la creació artística desenvolupada a les Illes Balears des dels anys 80, com des de l'activisme social. L'exposició ofereix un recorregut cronològic a través de documentació, fotografies, material audiovisual, objectes, i projectes artístics que evidencien l'impacte de la síndrome a les illes, contextualitzant-la dins les cronologies nacionals i internacionals.

Aquesta mostra col·lectiva reuneix les obres d'artistes rellevants a les Illes Balears com Costus, Pepe Espaliú, Robert Mapplethorpe, Pepe Miralles, Gori Mora, Joan Morey, Ocaña, Andrés Senra, Toni Socías Cladera, The Carrying Society i Agustí Villaronga. El projecte posa en escena una història fins ara silenciada, feta de fragments que no només documenten les manifestacions culturals entorn de la Sida, sinó també la tasca indispensable d'associacions com a Alas o Siloé, entre d'altres, que han lluitat per donar visibilitat i combatre l'estigma social.

També al setembre, a l'Espai A, s'ha inaugurat l'exposició «Tota utopia passa per la panxa» de l'artista cubà Carlos Garaicoa, comissariada per Lillebit Fadruga i coproduïda amb el *Centro Atlántico de Arte Moderno* (CAAM) -a on havia estat exposada entre el 20 de juny i l'1 de setembre-. Aquesta mostra reuneix obres dels darrers cinc anys de producció de l'artista cubà-espanyol, considerat un dels referents fonamentals de l'art llatinoamericà de les darreres dècades.

«Carlos Garaicoa. Tota utopia passa per la panxa»

L'exposició revisa una de les principals línies de treball de Garaicoa: la ciutat com a espai simbòlic. Mitjançant el diàleg entre art i espai urbà, l'artista investiga l'estructura social de les nostres ciutats a través de l'arquitectura. Les seves obres conjuguen bellesa i crítica, explorant temàtiques com la desesperança, l'aïllament, l'urbanisme, l'ecologia, la col·lectivització, la política i l'economia. La seva obra analitza el col·lapse de les ciutats contemporànies i la fi de les ideologies del segle XX.

Finalment, la programació de 2024 es tanca amb l'exposició «Feliços els fills dels temps intranscendents» de Lluís Vecina Rufiandis. S'inaugura a l'octubre a l'Espai D i comissariada per Marta Marín-Dòmine la mostra suposa una reflexió genuïna al voltant de la memòria, el territori i el turisme de masses en el marc de la platja mallorquina de sa Coma, a la zona del llevant de l'illa.

El projecte és el resultat d'una recerca exhaustiva per part de l'artista que explora les múltiples capes d'una història viva en el paisatge de l'illa. Vecina Rufiandis parteix de les coincidències biogràfiques de dos personatges: el fotògraf Joan Andreu Puig Farran i l'hotelier Jaume Moll, els quals convergeixen a Sa Coma, un indret marcat per dos fets determinants: el desembarcament de les tropes republicanes el 1936 i transformació de la zona en un epicentre del turisme de masses a partir dels anys vuitanta.

A través d'una instal·lació audiovisual que combina fotografies, vídeo i documents d'arxiu, Vecina Rufiandis evidencia aquestes superposicions temporals i contraposa el fenomen del turisme amb els seus efectes sobre el territori, la història i la memòria. Així, conjuga paisatge i memòria, abordant el polític des d'una perspectiva poètica a través de diferents capes d'informació.

4.1 LA COL·LECCIÓ

882 obres d'art / fons documental
200 obres de la Col·lecció exposades al 2024
1 nova incorporació (obra damunt paper)
10 obres del fons en préstec al 2022 a 9 seus
Ampliació de la representació al fons d'1 creador
670 obres accessibles a través del web + ampliació dels continguts vinculats a les obres i artistes de la Col·lecció

4.2 EXPOSICIONS

«En diàleg: Museu i Col·lecció» 31.01.2024 – 26.05.2024
«Bel Fullana. Tractor Buddy» 22.03.2024 – 09.06.2024
«Ana Laura Aláez. Som Palau / Som Estable» 26.04.2024 – 01.09.2024
«Katja Meirowsky. L'acció roja i la membrana» 31.05.2024 – 25.08.2024
«Normopaties. Obres de la Col·lecció Es Baluard Museu» 14.06.2024 – 12.01.2025
«Gonzalo Elvira. Sèrie Eivissenca» 28.06.2024 – 29.09.2024
«SIDA. Una història silenciada en el context balear» 21.09.2024 – 12.01.2025
«Carlos Garaicoa. Tota utopia passa per la panxa» 21.09.2024 – 05.01.2025
«Lluís Vecina Rufiandis. Feliços els fills dels temps intranscendents» 18.10.2024 – 19.01.2025

4.3 PUBLICACIONS

Des de l'Àrea Artística, es va dur a terme la publicació en versió digital en català del llibre vinculat a l'exposició temporal «Jorge Eduardo Eielson. El nus vertical» organitzada el 2023. Amb motiu de l'exposició coproduïda amb el CAAM de Canàries, es varen iniciar els treballs d'edició i correcció de textos així com la preparació del material fotogràfic per al llibre de la mostra «Carlos Garaicoa. Tota utopia passa per la panxa», amb data de publicació prevista entre 2024 i 2025.

«Lluís Vecina Rufiandis. Feliços els fills dels temps intranscendents»

«Jorge Eduardo Eielson. El nus vertical»

5.

ÀREA D'EDUCACIÓ I PROGRAMES PÚBLICS

L'Àrea d'Educació i Programes públics té com a objectiu generar una programació pròpia, per a establir sinèrgies i relacions entre el Museu i la gran diversitat de públics que atén. La intenció és, fomentar una mirada reflexiva i crítica sobre el món en el que vivim i les seves problemàtiques, a partir de les pràctiques artístiques contemporànies.

La participació cada vegada més nombrosa dels diferents sectors que conformen la ciutadania en les propostes de l'àrea, fa del Museu un espai viu i divers, un lloc de trobada i possibilitat.

L'any 2024 ha estat l'any del 20è aniversari del Museu i des de l'àrea d'Educació i Programes públics s'ha ofert un ampli ventall de propostes adreçades a totes les edats i perfils, per tal d'incloure tota la ciutadania en la seva programació i així poder compartir aquest moment de celebració.

Des de la branca educativa, el 2024 ha suposat la consolidació d'algunes de les accions iniciades l'any passat. D'entre elles destaquem l'oferta als centres educatius per donar a conèixer el nostre entorn patrimonial i el coneixement de la seva història, en concret la dels refugis antiaeris. Com a acció nova a l'àrea, i amb motiu del 20è aniversari del Museu es llança un programa de visites guiades gratuïtes per a públic adult que vulgui aproximar-se, conèixer o redescobrir la Col·lecció d'Es Baluard Museu, la seva història i arquitectura o el seu programa expositiu. La intenció de les visites és apropar de manera distesa l'art contemporani a la societat, a la vegada que convertir el Museu en espai de trobada.

Continuam les passes iniciades a finals de 2023 per fer del Museu un espai més accessible. Per una banda donam continuïtat a les guies en lectura fàcil de les exposicions de la nostra col·lecció permanent i per altra amb la col·laboració amb Esment Guies en el suport als tallers per a centres educatius de primària. A més, i com a novetat del 2024 i amb el focus posat en poder apropar la cultura i l'art contemporani a tots els col·lectius, s'ha desenvolupat un projecte pilot en col·laboració amb Apropa Cultura i el Museu d'Història de Manacor per a donar resposta des de l'art i la cultura a persones amb Alzheimer i als seus familiars. L'activitat «Mapa dels afectes» s'ha dissenyat amb la intenció de millorar la qualitat de vida i l'autoestima de les persones participants, així com fomentar la comunicació i la interacció social.

Treballar el «Museu fora del Museu» i enfortir el teixit i les relacions amb els barris és un altre dels objectius de l'àrea, en aquesta línia durant el 2024 destaquem el projecte «Reescriure Canamunt» amb la participació de Connecta Cultura, Taller d'Art Esment, casal Ciutat Antiga

i l'AVV Canamunt on s'ha teixit xarxa, a través de l'art contemporani, en dues direccions: des del Museu cap al barri i les diferents entitats que el conformen i el retorn des del barri cap al Museu. Un altre projecte que treballa amb les comunitats properes al Museu i que s'ha iniciat durant el 2024 és -Ando Records. Es tracta d'un procés pràctic i experimental que enceta un procés col·lectiu horitzontal entorn dels drets i les llibertats en els contextos urbans, al qual se sumen els artistes Lluç Mayol i Violeta Ospina i un grup de veïnes de l'Associació de Veïns del Puig de Sant Pere, Santa Creu i Sa Llotja i l'Associació Barri Cívic de Santa Catalina i Es Jonquet. -Ando Records esdevé la materialització en el context de Palma del procés de pensament col·lectiu «Pensant juntes un dispositiu d'art mòbil» iniciat al 2020, projecte de recerca en xarxa que parteix de la idea dels dispositius d'art mòbil i que compta amb la participació de les àrees d'educació del MACBA (Barcelona), l'IVAM (València), el Centre d'Art la Panera (Lleida) i Es Baluard Museu (Palma), amb el suport de la *Fundación Daniel y Nina Carasso*.

Des dels Programes públics, l'any 2024 va començar conduint bona part de les activitats del 20è aniversari del Museu, que, des de diversos formats tant reflexius com lúdics abordaren temàtiques que anaren des de la funció del museu i la seva missió en la societat actual fins els canvis en la institució museística i la seva projecció en el futur, a més de repensar l'espai que ocupa el museu i la seva arquitectura, que és també patrimonial.

Una de les fites més importants de l'any, ha estat l'inici d'*Art en pantalla*, un programa públic de foment a la lectura i divulgació de la Història de l'Art des de múltiples perspectives, que aborda també la difusió d'aquests continguts a les xarxes socials i altres plataformes digitals, per veure com internet ha servit per relacionar-nos de noves maneres amb l'art i amb nous públics. La iniciativa, que ha estat un èxit total de participació, ha comptat amb la presència de divulgadors i divulgadores com Eugènia Tenenbaum, Sara Rubayo, Jorge Carrión, Miguel Ángel Cajigal (El Barroquista), Clara González Freyre de Andrade (Claramore) i Marisol Salanova.

Un altre cicle que ha superat les expectatives de públic i participació, ha estat el de *Cineastes illencs vol. 1* conduït per Luis Ortas, fruit d'un conveni de col·laboració amb l'Associació de Veïns del Puig de Sant Pere, que ha reunit la projecció de quatre films amb els seus directors i directores, amb debat i cinefòrum posterior.

Els Programes Públics s'han desplegat, en línies autònomes d'acció (1), activitats diverses al voltant de les propostes expositives per ampliar els seus discursos (2), i l'acollida de Projectes associats (3).

En el primer grup, a més de les ja citades (Programa d'activitats del 20è aniversari, *Art en pantalla*, *Cineastes illencs*) hem tengut presentacions de llibres en clara connexió amb les produccions dels artistes del context local, com *Work(in') Work(out)* de Biel Llinàs.

Han tengut un pes destacat els programes de reflexió teòrica vinculades a les exposicions, en diferents formats (jornades, seminaris i conferències) amb temàtiques diverses que ha abordat qüestions de caràcter social, històric i cultural com el pas de Walter Benjamin per l'illa d'Eivissa, l'activisme derivat de les problemàtiques de la SIDA a Balears o la memòria des de la perspectiva legal i la investigació històrica reflectida en projectes artístics. En aquest segon grup d'activitats, també comptam dues performances d'artistes internacionals com Luis Salazar i Discoteca Flaming Star, a més de projeccions de films i altres iniciatives.

Un tercer grup d'acció cultural està format pels Projectes associats. Són activitats externes que acollim i que s'inclouen al programa de Es Baluard Museu. Organitzades per altres institucions, col·lectius o entitats diverses estan en relació i sintonia amb els objectius de l'àrea. Són esdeveniments i iniciatives de caràcter cultural en línia amb els interessos i pressupostos conceptuals del Museu, com el cicle *Converses pendents* en col·laboració amb el Casal Sollerí-Ajuntament de Palma, com també Palma Dansa o el festival de cinema Atlàntida, que promou FILMIN Mallorca, entre una quinzena de projectes culturals.

5.1 ENS HAN VISITAT AL LLARG DE L'ANY

- 6.458 Escolars de 100 centres educatius
- 823 Docents
- 1.580 Persones de col·lectius en risc d'exclusió social
- 595 Participants als Tallers Familiars
- 628 Participants del Programa visites guiades gratuïtes
- 10.326 Participants a Programes Públics

5.2 ACTIVITATS D'EDUCACIÓ

- 215 Visites guiades a centres educatius
- 9 Activitats per a escoles d'estiu «Vine a refrescar-te»
- 8 Visites al refugi antiaeri per a centres educatius amb conferència prèvia a càrrec de Tomeu Fiol en col·laboració amb Palma Educa de l'Ajuntament de Palma
- 3 Activitats relacionals i de procés amb el CEF i l'ESADIB

Projecte Mapa dels afectes

Visita taller secundària Opina! No et tallis

- 1 Projecte «Descobrint la nostra identitat» a partir de la Col·lecció del Museu amb el grup de 2n ESO del Col·legi San Alfonso Maria de Ligorio amb una mostra final de resultats «A través de nosaltres». Desenvolupat entre abril i juny de 2024
- 76 Visites guiades a grups en risc d'exclusió social «Parlam d'art» en relació a la programació expositiva del Museu i a través de la plataforma Apropa Cultura
- 48 Visites guiades per a adults al voltant de la Col·lecció o de la història i l'arquitectura del Museu.
- 2 Tallers per a col·lectius d'entitats socials: «Imagina el museu» al voltant de l'exposició «En diàleg: Museu i Col·lecció» i «El cos de la ciutat» al voltant de l'exposició «Carlos Garaicoa. Tota utopia passa per la panxa»
- 1 Projecte «El Centenni» amb grups de gent gran al voltant de l'exposició «Dora García. Romeos, luchadorxs e insecto» (iniciat al novembre de 2023 i finalitzat el març 2024)
- 4 Tallers familiars, programa «Família! El dissabte va d'art»
- 1 Tallers de Nadal per a famílies
- 1 Espectacle familiar «Poi» a càrrec de la companyia D'es Tro amb motiu del 20è aniversari del Museu
- 2 Activitats familiars «L'art en mans dels infants» i «L'art de l'escolta» amb motiu del Dia Internacional dels Museus.
- 1 visita sobre arquitectura i patrimoni per als veïns del barri del Puig de Sant Pere amb motiu de les festes del barri.

5.3 ACTIVITATS FORMATIVES I DE RECERCA

- 2 Tutoritzacions d'estudiants en pràctiques (1 Grau Educació Social – UIB; 1 Grau Pedagogia - UIB)
- 1 Formació per a docents «Expanded Body» en el marc de les jornades «Arts en Moviment: activant la creativitat i la motricitat a l'aula» organitzades pel CEP de Palma Jaume Cañellas Mut. A càrrec d'Anna Berenguer
- 1 Presentació de la programació educativa per a docents
- 1 Formació per a mediadors socials «Objectes des del record» en el marc del programa «Educa amb l'art d'Apropa Cultura». A càrrec de Juan Waelder
- 1 Projecte de recerca al voltant de dispositius mòbils artístics i de mediació en xarxa amb MACBA, IVAM i Centre d'Art La Panera.
- Es Baluard Museu és nomenat Entitat Col·laboradora dels estudis de Pedagogia i Educació Social de la Universitat de les Illes Balears

- Participació a les 22 Jornades DEAC «Otro lugar, procesos, límites» amb la presentació del projecte educatiu «El Centenni» al Museo Carmen Thyssen de Málaga (19-21 setembre de 2024)

Taller familiar L'art de l'escolta

Activitat familiar L'art en mans dels infants

Projecte Reescriure Canamunt

Projecte -Ando Records

5.4 ACCIONS D'ACCESSIBILITAT I INSERCIÓ

- Guies de lectura fàcil en català i castellà a l'exposició «En diàleg. Museu i Col·lecció» En col·laboració amb l'Oficina d'Accessibilitat Cognitiva de Coordinadora Balear de Persones amb Discapacitat.
- Conveni amb Amadip Esment Fundació, entitat que té per objectiu la inserció sociolaboral de les persones amb discapacitat a la comunitat. A través del conveni es regula la participació d'una persona d'Esment Guies a les activitats programades per a centres educatius juntament amb l'equip d'educadores del Museu.

5.5 ACTIVITATS ONLINE / FORA DEL MUSEU

- I «Recurs obert», arxiu digital de propostes educatives en relació a la Col·lecció del Museu
- I Projecte «El Centenni» amb grups de gent gran al voltant de l'exposició «Dora García. Romeos, luchadorxs e insecto» (Llar d'Avinguda Argentina de l'IMAS, Llar Reina Sofia de l'IMAS, Domus Vi Palma; Domus Vi Sa Riera). Iniciat al novembre de 2023 i finalitzat el març 2024.
- I Projecte de creació comunitària «Reescriure Canamunt» al voltant de l'exposició «Carlos Garaicoa. Tota utopia passa per la panxa» amb la participació de Connecta Cultura, Taller d'Art Esment, casal Ciutat Antiga i l'AVV Canamunt. Durant els mesos d'octubre i novembre de 2024
- I Projecte «Mapa dels afectes» per a persones amb Alzheimer a càrrec d'Ennigularart en col·laboració amb Apropa Cultura i el Museu d'Història de Manacor i la participació de Domus Vi Palma. Novembre de 2024
- I Projecte -ANDO RECORDS, un procés pràctic i experimental que enceta un procés col·lectiu horitzontal entorn dels drets i les llibertats en els contextos urbans, amb els artistes Lluç Mayol i Violeta Ospina i un grup de veïnes l'Associació de Veïns del Puig de Sant Pere, Santa Creu i Sa Llotja i l'Associació Barri Cívic de Santa Catalina i Es Jonquet.

Art en pantalla - Eugenia Tenenbaum

Cineastes illencs vol. 1 - Rafa Cortés

Ambient festa 20è aniversari

5.6 ACTIVITAT - PROGRAMES PÚBLICS

5.6.1 Línia programes/activitats autònoms

• *Art en pantalla:*

- *Fuentes para una nueva Historia del Arte* amb Eugenia Tenenbaum
- *pintor:As, la otra parte de la Historia del Arte* amb Sara Rubayo
- *Ética y estética de las redes sociales* amb Jorge Carrión
- *Otra historia de la arquitectura es posible* amb Miguel Ángel Cajigal (El Barroquista)
- *Desacralizando el arte, el camino hacia una cultura accesible e inclusiva*, amb Clara González Freyre de Andrade (@claramore_)
- *Crítica de arte actual: entre el papel y la pantalla* amb Marisol Salanova

• *Cineastes illencs vol. 1:*

- «Yo» (2007) de Rafa Cortés
- «Bittersweet Days» (2016) de Marga Melià
- «Quest» (2023) d'Antonina Obrador
- «Pullman» (2019) de Toni Bestard

• Presentacions de llibres:

- *Work(in') Work(out)* de Biel Llinàs amb l'artista i l'escriptor i periodista Marcos Augusto

• Amb motiu del 20è aniversari es varen organitzar i programar tot un ampli ventall de propostes adreçades a totes les edats i perfils:

- Taula rodona Espais per l'art: l'arquitectura dels museus amb els i les arquitectes, Rafael Moneo, Luis García-Ruiz, Patricia Klein i Vicente Tomás, moderats per Marta Vall-llosera
- Conferència *Los museos del siglo XXI* a càrrec de la presidenta ICOM Espanya, Dora Llamas
- Formació: *Curs d'arquitectura per a no arquitectes* a càrrec de Cristina Llorente
- Concerts amb Hidrogenesse, Los Sara Fontán, Sonidero Mandril djs
- Dansa vertical amb l'actuació de Companyia Ploma

5.6.2 Línia programes/activitats vinculats a exposicions en curs i col·lecció:

- Seminaries:
 - «Rere les passes de Walter Benjamin». Seminari al voltant de la mostra «Sèrie eivissenca» de Gonzalo Elvira amb l'escriptor Vicente Valero i la professora Alejandra Uslenghi
- Taules rodones:
 - *L'activisme, l'art i el VIH a les illes Balears* vinculada a l'exposició «SIDA. Una història silenciada en el context balear» amb Joan Lluís Lull (ALAS), Mar García (SILOÉ), Sonia Justo (EAPS) i Laia Vilaplana (Hospital de Manacor) moderada per Sebastià Mascaró
 - *Memòries resistents: política, art i turisme* amb l'especialista en Dret, Margalida Capellà, l'artista Natxa Pomar i l'historiador Manel Santana, moderada per Núria Ricart (EUROM) en el marc de la jornada «Memòries resistents». Que va incloure la visita a l'exposició «Lluís Vecina Rufiandis. Feliços els fills dels temps intrascendents» amb l'artista i taula rodona posterior
- Performances:
 - «Turn Around for Here for Katja Meirowsky» de Discoteca Flaming Star, unida a l'exposició «Katja Meirowsky. La acció roja i la membrana»
 - «Tan lejos y tan cerca» de Luis Salazar vinculada a «Normopatías. Obras de la Colección Es Baluard Museu»
- Projeccions:
 - *El Museo invisible* amb presentació de les seves autores: Tània i Ona Balló

• Altres activitats:

- Seguiment i producció del diari gratuït del dibuixant i il·lustrador Pere Joan amb motiu del 20è aniversari

5.6.3 Projectes associats

- FIRA B! (dansa i arts escèniques) en col·laboració amb l'IEB
- Palma Dansa en col·laboració amb l'Ajuntament de Palma
- XTANT, tallers al voltant del teixit
- Cicle *Converses pendents* amb Concha Jerez i Fernando Castro, en col·laboració amb Casal Solleric i Ajuntament de Palma
- CRANC Festival
- Atlàntida Mallorca Film Fest
- Simfònic
- Mostra OUT!
- Evolution Mallorca Film Fest
- Festival Jazz Voyeur: cicle de cinema de jazz
- ME_MMIX Festival
- Fundació Mallorca Literària
- Observació del fenomen lumínic del solstici, en col·laboració amb la Societat Balear de Matemàtiques, XEIX amb la conferència posterior «Formas y Sombras» a càrrec de Joaquín Sevilla

5.6.4 Altres

- Seguiment de les reunions de la Red de Museos por la Igualdad (RMI)

6. ÀREA DE RELACIONS EXTERNES I MÀRQUETING

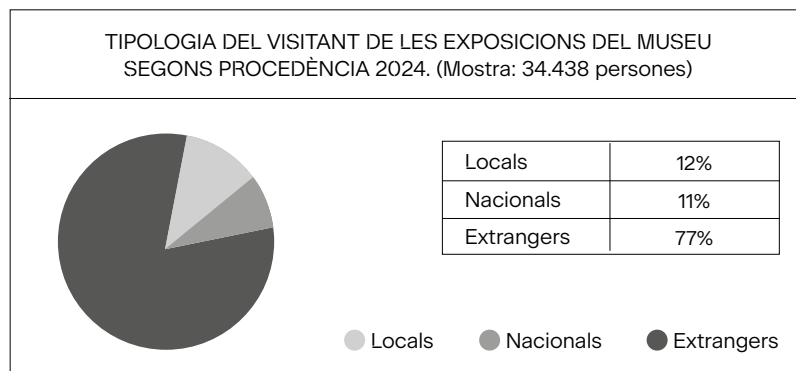
L'àrea té com a objectiu principal donar visibilitat al Museu i a tot el que s'hi duu a terme, garantint una imatge i una identitat pròpies. Per això, es vetlla perquè totes les activitats organitzades, com exposicions, activitats educatives, programes públics o esdeveniments culturals, mantinguin una coherència gràfica i comunicativa alineada amb la identitat del Museu.

Així mateix, es supervisa que totes les activitats d'acollida organitzades per tercers i que tenen lloc al Museu facin un ús correcte del logotip i imatge del Museu.

Durant aquesta any del 20è aniversari, el museu ha treballat amb una nova imatge gràfica que s'ha mantingut durant tot l'any. Una adaptació de la imatge gràfica actual amb un lema representatiu "Imagina el futur". El mes de gener s'ha fet una gran campanya de difusió amb diferents materials i suports gràfics de totes les activitats programades per celebrar aquest aniversari (banderoles, opis, anuncis en premsa, xarxes socials etc...). El 30 de gener s'ha organitzat un acte institucional de celebració de l'aniversari, amb la inauguració d'una nova exposició amb fons de la Col·lecció i una festa posterior.

Per altra banda es van crear nous logotips o imatges per nous projectes: Es Baluard Museu Podcast. També s'ha començat a treballar amb el disseny de una nova línia editorial de catàlegs d'exposició que començarà amb les noves exposicions del Museu a partir de 2025.

Paral·lelament, continuem impulsant el coneixement del nostre públic a través d'enquestes als visitants, la recerca de nous perfils i la fidelització d'aquells que ja ens coneixen, com els membres del programa pels *Amics i Amigues d'Es Baluard Museu*.

Acte institucional 20è Aniversari Es Baluard Museu

Visita Amics i Amigues del Museu al taller de l'artista Ramon Canet

Campagna - Facebook 20è aniversari

També hem mantingut el sistema de tiquet en línia per a la inscripció a activitats. Això ens permet tenir un control d'aforaments així com un millor coneixement dels assistents a les activitats.

Allarg de l'any, s'han impulsat diferents campanyes per atraure nous visitants al Museu i fomentar la participació en les activitats programades. Enguany, amb motiu del 20è aniversari i amb l'objectiu d'obrir el Museu a nous públics, s'ha creat la *Tarifa 20*, que permet l'entrada gratuïta, amb acompanyant, a les persones nascudes fa 20 anys (any d'apertura del Museu, 2004). A més, s'ha posat en marxa un nou programa de visites guiades gratuïtes amb coordinació amb l'àrea educativa.

Com cada any, també s'ha dut a terme la campanya de Nadal, amb una oferta variada d'activitats per a tots els públics, incloent exposicions, un espai de lectura infantil, tallers familiars, conferències i projeccions.

Aquest any, el Museu ha celebrat dotze dies de portes obertes, amb una gran afluència de visitants. L'increment de dies de portes obertes ha estat notable, ja que durant la setmana del 20è aniversari l'entrada al Museu va ser gratuïta. A més col·laborem amb Art Palma obrint les portes Museu durant la Nit de l'Art, Art Palma Brunch i Art Palma Summer.

El programa Amics i Amigues d'Es Baluard Museu ofereix una experiència exclusiva als seus membres, amb activitats especials com visites pre-inaugurals guiades pels comissaris i artistes de les exposicions, visites a tallers d'artistes de la col·lecció, descomptes en les inscripcions a activitats, entrades gratuïtes a activitats d'acollida al Museu, descomptes en la llibreria del Museu i altres avantatges.

Des d'aquesta àrea, també es gestiona el pla de patrocini i mecenatge, una eina clau per a l'obtenció de recursos externs destinats al finançament del Museu. Aquest programa s'adreça a empreses i entitats interessades a associar la seva imatge amb la cultura i el patrimoni del Museu. Un resum dels principals col·laboradors es pot trobar a les darreres pàgines de la Memòria. El lloguer d'espais del Museu ha complert els objectius previstos, consolidant-se com una via de captació de recursos i com una oportunitat per a empreses que desitgin organitzar esdeveniments en un espai emblemàtic de la ciutat, vinculat a la cultura i a la seva promoció. Al llarg de l'any, s'han celebrat, més de 60 esdeveniments als espais del Museu. Entre aquestes activitats hi ha congressos, conferències, reportatges fotogràfics, sopars d'empresa etc...

Finalment, la Tenda-Llibreria d'Es Baluard Museu s'ha consolidat com un punt de referència, oferint un ampli ventall de llibres i productes. S'ha produït un canvi a la denominació afegint la paraula Tenda, ja que es cerca un equilibri entre el producte-regal i els llibres. A l'espai de la Tenda-llibreria s'organitzen des de l'àrea de programes públics presentacions de llibres, xerrades etc... a més tenen iniciatives especials com pots ser la celebració del Dia del Llibre, *bookcrossing* organitzat per Artium, etc...

Enguany s'ha produït una nova línia de productes del 20è aniversari (bosses, llibretes etc...). A més, s'ha introduït una nova senyalització per indicar la ubicació de les diferents temàtiques dels llibres a la Tenda-Llibreria.

Campanya Nadal. Anunci premsa

Tenda-Llibreria Es Baluard Museu

MEDIA PARTNERS

EMPRESSES COL·LABORADORES

ENTITATS COL·LABORADORES

COL·LECTIUS COL·LABORADORS

- Centre Cultural i de Creació Casa Planas
- Societat Balear de Matemàtiques SBM-XEIX
- Asociación Trama Textiles (XTANT)
- Menorca Festival S.L (CRANC Festival)
- Filmin Mallorca S.L (Atlàntida Mallorca Film Fest)
- Associació cultural Mèdit (Mostra OUT!)
- Fundació Mallorca Literària
- AVV Puig de Sant Pere
- Evolution Mallorca International Film Festival S.L.
- Contemporanea Music S.L. (Jazz Voyeur Festival)
- Turye S.L. (Festival ME_MMIX)

ANNEXOS

ANNEX I

OBRES INCORPORADES AL FONS DE LA COL·LECCIÓ, 2024			
DONACIÓ			
Artista	Obra	Data	Tècnica
Daniel García Andújar	<i>Isla</i>	2022	Impressió digital damunt paper, dues peces, 43,4 x 409 cm c/u

La compra de les obres que acompanyem a continuació es formalitza en el 2024, si bé les obres ingressen a la Col·lecció d'Es Baluard Museu en el primer trimestre de 2025.

COMPRA			
Artista	Obra	Data	Tècnica
Elisa Braem	<i>Caja de luz</i>	2024	Ceràmica blanca gres esmaltada 1080º, 50 x 29 x 53 cm
José Fiol	<i>Ashe final, Eyes final, Connors final</i>	2024	Oli damunt tela, 130 x 162 cm
Inês Zenha	<i>Hold Me Underwater II</i>	2023	Acrílic damunt tela, 199 x 153 cm
Tomás Pizá	<i>There were parking lots now it's a peaceful oasis</i>	2019	Pintura acrílica damunt tela, 220 x 170 cm
Lola Lasurt	<i>Ensayo para Deep Song</i>	2023	Oli damunt tela, 4 pintures, 1000 x 50 cm. Vídeo: 32' 53". Edició: 2/3
Ignacio Uriarte	<i>1_2_3_4_3_2_1</i>	2012	Instal·lació sonora, so estèreo. Duració: 8' 15". Edició: 1/5 + 1 P.A.

ANNEX II

PRÉSTECOS D'OBRES DE LA COL·LECCIÓ A ALTRES INSTITUCIONS, 2024				
Artista	Obres	Exposició	Entitat organitzadora	Lloc i dates
Bernardí Roig	4	«Bernardí Roig. La cabeza incolora»	Colección Roberto Polo. Centro de Arte Moderno y Contemporáneo de Castilla-La Mancha	Colección Roberto Polo. Centro de Arte Moderno y Contemporáneo de Castilla-La Mancha, Toledo, 01.01.24-31.12.24
Antoni Tàpies	1	«Antoni Tàpies. La práctica del arte»	Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madrid	Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madrid, 21.02.24-24.06.24
		«Antoni Tàpies. La práctica del arte»	Museu Tàpies, Barcelona	Museu Tàpies, Barcelona, 20.07.24-12.01.25
Bernardí Roig	1	«Bernardí Roig. La habitación roja»	Casal Solleric, Palma	Casal Solleric, 02.02.24-31.03.24
Joan Miró	1	«Miró Matisse. Au-delà des images»	Musée Matisse Nice	Musée Matisse, Niça, 28.06.24-29.09.24
		«Miró Matisse. Mès enllà de les imatges»	Fundació Joan Miró, Barcelona	Fundació Joan Miró, Barcelona, 24.10.24-09.02.25
Joaquín Sorolla	1	«Viatjar per pintar. Sorolla a Mallorca»	Museu de Mallorca	Museu de Mallorca, Palma, 03.06.24-08.09.24
Wolf Vostell	1	«Connexió Vostell: Berlín-Malpartida-Palma»	Casal Balaguer, Palma	Casal Balaguer, Palma, 28.06.24-29.09.24
Juli Ramis	1	«Un siglo de desnudos en el arte espanyol (1870-1970)»	Museo Carmen Thyssen Málaga, Málaga	Museo Carmen Thyssen Málaga, 07.10.24-09.03.25

ESBALUARD
MUSEU

PLAÇA PORTA DE
SANTA CATALINA, 10
07012 PALMA

+34 971 908 200
MUSEU@ESBALUARD.ORG
ESBALUARD.ORG

Fundació d'**Art** Serra